

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**Internacionalizace, spolupráce, inovace, reflexe a evaluace
v přípravě budoucích učitelů**

CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_068/0015764

Metodika výuky předmětu

Německý jazyk s didaktikou 1

KNJ/NJDI1

Autor metodiky

Mgr. Eva Salcmanová

Cíl metodiky a zaměření úprav předmětu

Cílem této metodiky je poskytnout podrobnosti a doporučení k realizaci předmětu KNJ/NJDI1 Německý jazyk s didaktikou 1, který je určen pro studenty 3. ročníku studia Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a který realizován na Katedře německého jazyka na Fakultě pedagogické Západočeské univerzity v Plzni. Předmět NJDI1 je vstupním kurzem do problematiky didaktiky rané výuky NJ na 1. stupni ZŠ. Cílem předmětu je vymezit základní pojmy didaktiky cizích jazyků, definovat zásady efektivní výuky CJ a nově také představit studentům základní nástroje reflexe výuky.

Veškeré úpravy předmětu, které jsou popsány a komentovány v této metodice, nejsou primárně zaměřeny na evaluaci výukových procesů u studentů předmětu NJDI1, ale zejména na rozvoj kompetencí a podporu (auto)evaluace vzdělávacích výsledků žáků, na schopnosti a dovednosti poskytnout zpětnou vazbu žákovi. Vyučující vede studenty k vědomému a systematickému zlepšování výuky.

Do stávajícího programu předmětu tak byly přidány praktické úkoly zaměřené na (auto)evaluaci žáků mladšího školního věku, tzn. konkrétní reflektivní metody a techniky pro pedagogickou praxi. Studenti jsou nyní vedeni ke kritickému myšlení a komplexnímu pohledu na ranou výuku NJ, získávají rovněž zkušenost s použitím různých evaluačních nástrojů a učí se tyto evaluační nástroje sami vytvářet, vše v souladu s potřebami a dovednostmi žáků 1. stupně ZŠ. Z dílčích výstupů (úkolů) studentů vznikne v průběhu studia portfolio vlastních didaktických materiálů a pomůcek, které jim bude sloužit jako opora v začátcích jejich budoucí pedagogické praxe.

Pro koho je metodika určena

Metodika je určena pro vyučující předmětu KNJ/NJDI1 Německý jazyk s didaktikou 1 jako podpůrný nástroj pro realizaci (nově zařazených) konkrétních reflektivních a evaluačních aktivit.

Kdy byla metodika zpracována

Metodika byla zpracována v roce 2022.

Rozsah metodiky

Dokument je zpracován v rozsahu 19 stran.

Nově zařazené evaluační aktivity

Thema 1: Grammatikvermittlung

Aufgabe: Schauen Sie sich das didaktische Material an und denken Sie über folgende Fragen nach:

Was ist das Ziel der Aktivität? Was lernen die Schüler*innen dabei? Wie testen/erkennen Sie, ob und was die Schüler*innen gelernt haben? Wie holen Sie sich die Beweise? Wie und wann (Phase des Unterrichts) könnte man das Material einsetzen? Wie lange braucht man? Welche konkreten Anweisungen sollten die Schüler zu der Aufgabe bekommen? Welche Sozialform wäre geeignet? Wie kann man die Effektivität der Aufgabe testen? Wie kann man das Material variabler machen?

Řešení

Neexistuje „správné“ řešení. Primárně jde o to, aby se studenti nad konkrétním didaktickým materiálem zamysleli, pokusili se ho vyhodnotit z hlediska didaktického a metodického, formulovali svoje profesní názory, argumentovali, diskutovali, používali terminologii z oblasti oboru i didaktiky, hledali možnosti alterace. Tento metodický materiál směřuje studenty k analytické reflexi a evaluaci, ke schopnostem propojit teoretické poznatky z přednášek s praxí v reálném školního prostředí 1. stupně ZŠ.

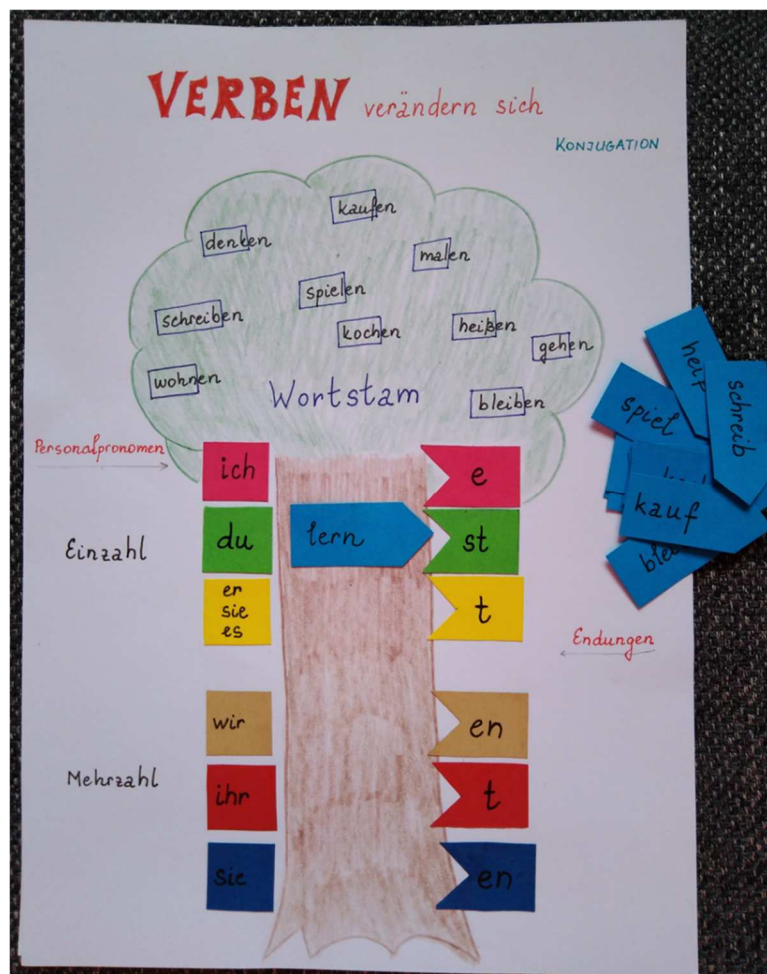
z.B. Die Aktivität wäre als Einstieg in eine Unterrichtseinheit geeignet. Das Material kann man als Motivation oder Energizer im Laufe des Unterrichts einsetzen. Die Schüler*innen üben/wiederholen auf spielerischer Art und Weise die Grammatik (Konjugation des Verbs). Die Schüler*innen lernen neue Vokabeln (Einzahl, Mehrzahl, Endung, Personalpronomen). Die Schüler können individuell/zu zweit oder in einer kleinen Gruppe Arbeiten. Die Verben kann man, je nach dem aktuellen Thema modifizieren. Das Material kann als Rückmeldung dienen usw.

Zpracování

Několik možností, dle aktuálních časových možností a velikosti skupiny. Diskuze pod vedením vyučujícího v semináři, práce ve skupinách v semináři, komunitní sdílené učení, diskuzní fórum v prostředí LMS Moodle, zpracování úkolu ve formě textového souboru, aj.

Hodnocení

Splněno/Nesplněno podle rozsahu a úrovně zpracování úkolu.

[Obr.1]

Metodické poznámky pro vyučujícího

Popis aktivity: Procvičování časování vybraných sloves v jednotném i množném čísle. Z infinitivu (slovesa v koruně stromu) je odtržením koncovky vytvořen kořen slova (modré lístečky). Podél kmene vlevo jsou uvedena osobní zájmena v jednotném i množném čísle, vpravo pak příslušné koncovky, o které musí být kořen slova při správném časování doplněn. Žák přikládá kořen slova k vybranému osobnímu zájmenu a vytvoří tak správnou formu vyčíslovaného slovesa (např. du lernst).

Při zadání této aktivity vyučující upozorní studenty na nutnost sledování vybraných kritérií při použití tohoto konkrétního didaktického materiálu. Např. cíle a obsah aktivity, jazyková úroveň žáků, metodické postupy, atraktivita materiálu, motivace žáků, formy práce žáků, časový rozsah a harmonogram realizace aktivity, velikost skupiny, možnosti diferenciací výuky apod. Evaluace probíhá ve třech krocích: **anotace**, **analýza** a **predikce/alterace** (zkusný návrh na změnu). Otázky vhodné k této třífázové evaluaci jsou uvedeny přímo v zadání úkolu. Při popisu se studenti mají soustředit na výstižnou charakteristiku aktivity. V analýze zkoumají, jak aktivita funguje, hledají případné možnosti diferenciací. Predikce má být profesním odhadem toho, jaký může být výsledek a efektivita aktivity a do jaké míry může její realizace narážet na překážky.

Při vyhodnocování aktivity vyučující zahájí diskusi se studenty (nebo volí jinou možnost realizace viz výše). Je důležité, aby mezi studenty došlo k výměně názorů a zkušeností, k vzájemnému obohacení a inspiraci. Cílem je kriticky společně aktivitu zhodnotit. Vyučují

motivuje studenty k přípravě vlastního didaktického materiálu pro jejich budoucí pedagogickou praxi. (Portfolio aktivit, didaktický aparát).

K hodnocení práce studentů dochází vyučujícím přímo v semináři. Pokud je využita jiná forma odevzdání úkolu (např. LMS Moodle), pak vyučující u jednotlivých úkolů odevzdaných studenty označí úkol jako splněný. V případě nedostatků vrátí úkol k dopracování.

Thema 2: Aussprachetraining

Aufgabe 1: Plakat erstellen und präsentieren

Die Studierenden erstellen und präsentieren ihr eigenes Plakat zum Thema Aussprachetraining. Die Kriterien werden im Voraus vorgelegt und diskutiert, genauso wie das konkrete Thema und Zeitplan der Präsentation.

Nach der Präsentation im Seminar evaluieren und bewerten sich die Studierenden gegenseitig (mit Hilfe von dem Bewertungsbogen, s. unten). Sie diskutieren, denken (laut) über Verbesserungsvorschläge oder Modifikationen des Materials nach.

Zpracování

Studenti pracují v semináři ve skupinách. V úvodu jsou studenti seznámeni s kritérii tvorby i prezentace plakátu, s vyučujícím mohou diskutovat vhodnost zvoleného tématu. V závěru hodiny dojde k prezentaci a následné vzájemné evaluaci.

Hodnocení

Viz seznam kritérií (Bewertungsbogen) níže, slouží jako podklad pro evaluaci v semináři.

Kriterien zum Erstellen und zur Präsentation des Plakats

[Obr.2]

Bewertungsbogen (Strukturierte Reflexion nach der Präsentation im Seminar)

Bewertungsbogen Plakat

Bewertungskriterium	Punkte	erreichte Punkte
Inhalt (60%)	18	
eigene Texte (kein ~~copy~~ & ~~paste~~)	6	
Sind die wichtigsten Aspekte genannt worden?	2	
Ist sachlich alles korrekt?	3	
Wurde sich auf das Wesentliche beschränkt (keine Endlostexte)?	2	
Passen die Bilder/ Diagramme etc. zum Text?	2	
Rechtschreibung/ Grammatik	3	
Gestaltung (40%)	12	
Ist das Thema auf die Entfernung erkennbar (große Überschrift)?	1	
Sind die Unterthemen gegliedert?	1	
ausgewogenes Verhältnis von Text und Bild	2	
Farbgestaltung	1	
Ist ein Plakataufbau erkennbar?	2	
Stimmen die Schriftarten überein? Passt die Schriftgröße?	2	
Ästhetik: Passt alles harmonisch zueinander?	3	
	Punkte:	Note:

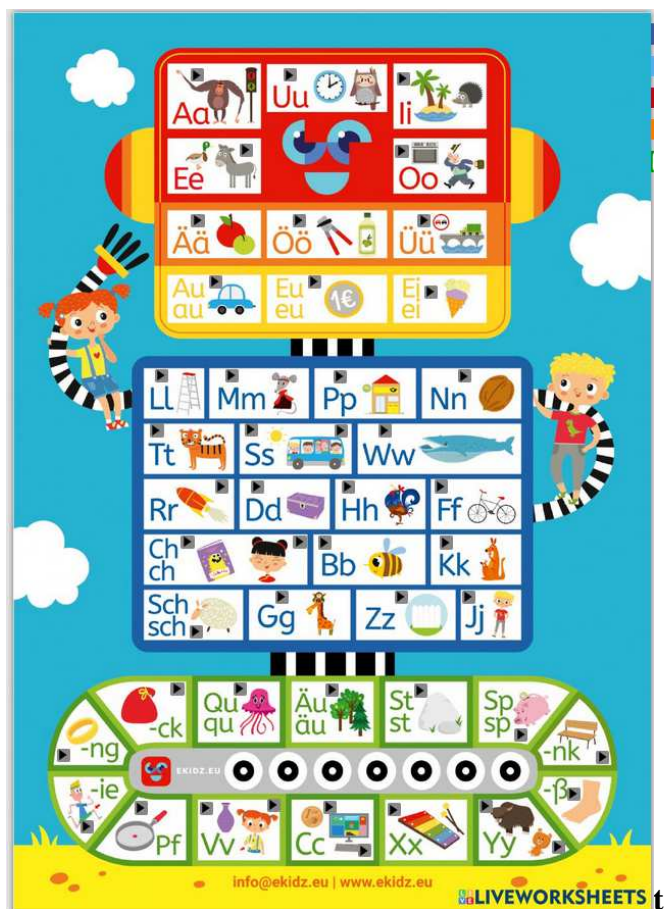
[Obr.3]

Řešení

Ukázka pro studenty, jak by mohl takový plakát vypadat.

Beispiel Nr.1:

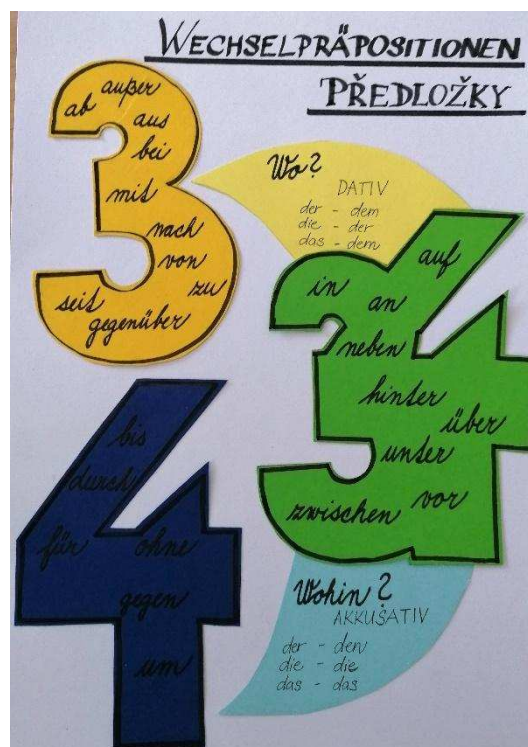
[Obr.4]

Beispiel Nr.2

[Obr.5]

Beispiel Nr.3

[Obr.6]

Metodické poznámky pro vyučujícího

Cílem aktivity je, aby se studenti na základě předem stanovených kritérií pokusili individuálně, či ve skupině vytvořit materiál k nácviku správné výslovnosti, následně ho prezentovali spolužákům a v závěru provedli evaluaci odvedené práce. Vyučující nejprve představí požadavky a kritéria na tvorbu plakátu, stanoví časový harmonogram (příprava, tvorba, prezentaci). Dále poskytne potřebné pomůcky (papír, pastelky, nůžky, lepidlo apod.), nebo předem zajistí, aby si studenti potřebný materiál pro tvorbu plakátu přinesli z domova. Během výuky je vyučující studentům připraven pomoci s volbou tématu, zodpovědět případné otázky k realizaci, může ukázat příklady plakátů. V závěru vyzve studenty ke vzájemnému kritickému zhodnocení prezentací (viz kritéria), vede studenty k zamyšlení nad jejich silnými a slabými stránkami, poukazuje na vzájemnou inspiraci.

Thema 3: Wortschatzvermittlung

Aufgabe: Schauen Sie sich das didaktische Material an und denken Sie über folgende Fragen nach:

Was ist das Ziel der Aktivität? Was lernen die Schüler*innen dabei? Wie testen/erkennen Sie, ob und was die Schüler*innen gelernt haben? Wie holen Sie sich die Beweise? Wie und wann (Phase des Unterrichts) könnte man das Material einsetzen? Wie lange braucht man? Welche konkreten Anweisungen sollten die Schüler zu der Aufgabe bekommen? Wie könnte man das Material modifizieren? Welche Sozialform wäre geeignet? Wie kann man die Effektivität der Aufgabe testen?

[Obr.7]

Řešení

Neexistuje „správné“ řešení. Primárně jde o to, aby se studenti nad konkrétním didaktickým materiálem zamysleli, pokusili se ho zhodnotit z hlediska didaktického a metodického, formulovali svoje profesní názory, argumentovali, diskutovali, používali terminologii z oblasti oboru i didaktiky, hledali možnosti alterace. Tento metodický materiál směřuje studenty k analytické reflexi a evaluaci, ke schopnostem propojit teoretické poznatky z přednášek s praxí v reálném školního prostředí 1. stupně ZŠ.

z.B. Die Aktivität wäre als Einstieg in eine Unterrichtseinheit geeignet. Das Material kann man als Motivation oder Energizer im Laufe des Unterrichts einsetzen. Die Schüler*innen üben/wiederholen auf spielerischer Art und Weise die Grammatik (bilden Sätze), lernen neue Vokabeln (benennen die Bilder). Die Schüler können individuell/zu zweit oder in einer kleinen Gruppe Arbeiten. Der Lehrer nennt einzelne Wörter, die Schüler platzieren die genannten Wörter auf „Spielfläche“. Der Lehrer wählt drei Bilder und die Schüler erzählen eine Geschichte, ergänzen weitere Vokabeln. Die Verben kann man, je nach dem aktuellen Thema modifizieren. Das Material kann als Rückmeldung dienen (Haben die Schüler die Vokabeln gelernt?) usw.

Zpracování

Několik způsobů, dle aktuálních časových možností a velikosti skupiny. Diskuze pod vedením pedagoga v semináři, práce ve skupinách v semináři, diskuzní fórum v prostředí LMS Moodle, zpracování ve formě textového souboru, aj.

Hodnocení

Splněno/Nesplněno podle rozsahu a úrovně zpracování úkolu.

Metodické poznámky pro vyučujícího

Popis aktivity: Procvičování slovní zásoby k vybranému tématu (slovíčka na obrázcích), procvičování základních gramatických struktur (tvorba vět). Obrázky lze libovolně doplňovat, dle časových možností a jazykové úrovně žáků. Didaktická pomůcka vyrobena pomocí papírové krabice, párátek a obrázků (základní slovní zásoba – lze modifikovat).

Při zadání této aktivity vyučující upozorní studenty na nutnost sledování vybraných kritérií při použití tohoto konkrétního didaktického materiálu. Např. cíle a obsah aktivity, jazyková úroveň žáků, metodické postupy, atraktivita materiálu, motivace žáků, formy práce žáků, časový rozsah a harmonogram realizace aktivity, velikost skupiny, možnosti diferenciací výuky apod. Evaluace probíhá ve třech krocích: **anotace**, **analýza** a **predikce/alterace** (zkusný návrh na změnu). Otázky vhodné k této třífázové evaluaci jsou uvedeny přímo v zadání úkolu. Při popisu se studenti mají soustředit na výstižnou charakteristiku aktivity. V analýze zkoumají, jak aktivita funguje, hledají případné možnosti modifikace a diferenciací. Predikce má být profesním odhadem toho, jaký může být výsledek a efektivita aktivity a do jaké míry může její realizace narážet na překážky.

Při vyhodnocování aktivity vyučující otevře diskusi se studenty (nebo volí jinou možnost realizace viz výše). Je důležité, aby mezi studenty došlo k výměně názorů a zkušeností, k vzájemnému obohacení a inspiraci. Cílem je kriticky společně aktivity zhodnotit. Vyučující motivuje studenty k přípravě vlastního didaktického materiálu pro jejich budoucí pedagogickou praxi. (Portfolio aktivit, didaktický aparát).

K hodnocení práce studentů dochází vyučujícím přímo v semináři. Pokud je využita jiná forma odevzdání úkolu (např. LMS Moodle), pak vyučující u jednotlivých úkolů odevzdaných studenty označí úkol jako splněný. V případě nedostatků vrátí úkol k dopracování.

Thema 4: Reflektive Techniken im DaF- Unterricht (Primarstufe)

Aufgabe 1: Reflexionsbogen. Erstellen Sie selbst einen Reflexionsbogen.

Welche Fragen würden Sie den Schüler*innen nach der Unterrichtsstunde stellen? Wie würden Sie sich die Rückmeldung holen? (Lernziel, Spaß, Lernatmosphäre, Mängel, Kritik, usw.)

Zpracování

Individuální úkol v LMS Moodle v rozsahu 1A4 viz ukázka v semináři (příklad řešení).

Hodnocení

Splněno/Nesplněno podle rozsahu a úrovně zpracování úkolu. V případě nedostatků (obsah, jazyková úroveň, formální stránka) bude úkol vrácen k dopracování.

Řešení

Příklad jednoduchého reflektivního formuláře.

Reflexion – Danke !

Ich finde den Unterricht abwechslungsreich.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Es werden interessante Themen besprochen. .	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Die Lehrerin bringt anschauliche Beispiele.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Die Lehrerin kann schwierige Sachen gut erklären.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Die Lehrerin geht auf unsere Wünsche ein.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Sie ist freundlich zu mir.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Sie lässt mich ausreden, wenn ich dran bin.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Sie sorgt dafür, dass Regeln eingehalten werden.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Die Lehrerin lobt mich immer mal wieder.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Sie unterstützt mich, wenn ich Hilfe bekomme.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Die Lehrerin erklärt geduldig, bis ich es verstehe.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Im Unterricht gibt es auch mal was zu lachen.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Ich fühle mich im Unterricht wohl.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺
Die Benotung der Arbeiten fand ich fair.	1 ☺ ----- 2 ----- 3 ---- 4 ---- 5 ---- 6 ☺

Das fand ich gut:

Das fand ich nicht so gut:

Das würde ich mir für den Unterricht wünschen:

[Obr.8]

Metodické poznámky pro vyučujícího

Vyučující zdůrazňuje roli reflexe ve výuce, propojuje studentům teoretické poznatky z přednášek s praktickými ukázkami evaluačních reflektivních technik vhodných pro žáky 1. stupně ZŠ. Jedině díky zpětné vazbě od žáků je učitel schopen posoudit efektivitu své výuky, zaznamenat pokroky svých žáků, případně odhalit nedostatky v realizaci výuky, které bude nutné odstranit a napravit. Vyučující vede studenty k vědomému a systematickému zlepšování výuky.

Tento úkol rovněž směřuje k tomu, aby studenti našli příklady dobré praxe a inspirovali se pro tvorbu vlastních didaktických materiálů a pomůcek pro svoji budoucí pedagogickou praxi.

Weitere Beispiele zum Thema Reflektive Techniken für Schüler/Kinder (geeignet für Primarstufe)

Metodické poznámky pro vyučujícího

Vyučující prezentuje studentům další příklady dobré praxe. Myšleno jako motivace a inspirace pro studenty při tvorbě vlastních didaktických materiálů sloužících k (sebe)reflexi žáků a následnému zvyšování kvality výuky na 1. stupni ZŠ. Vyučující vede studenty k vědomému a systematickému zlepšování výuky.

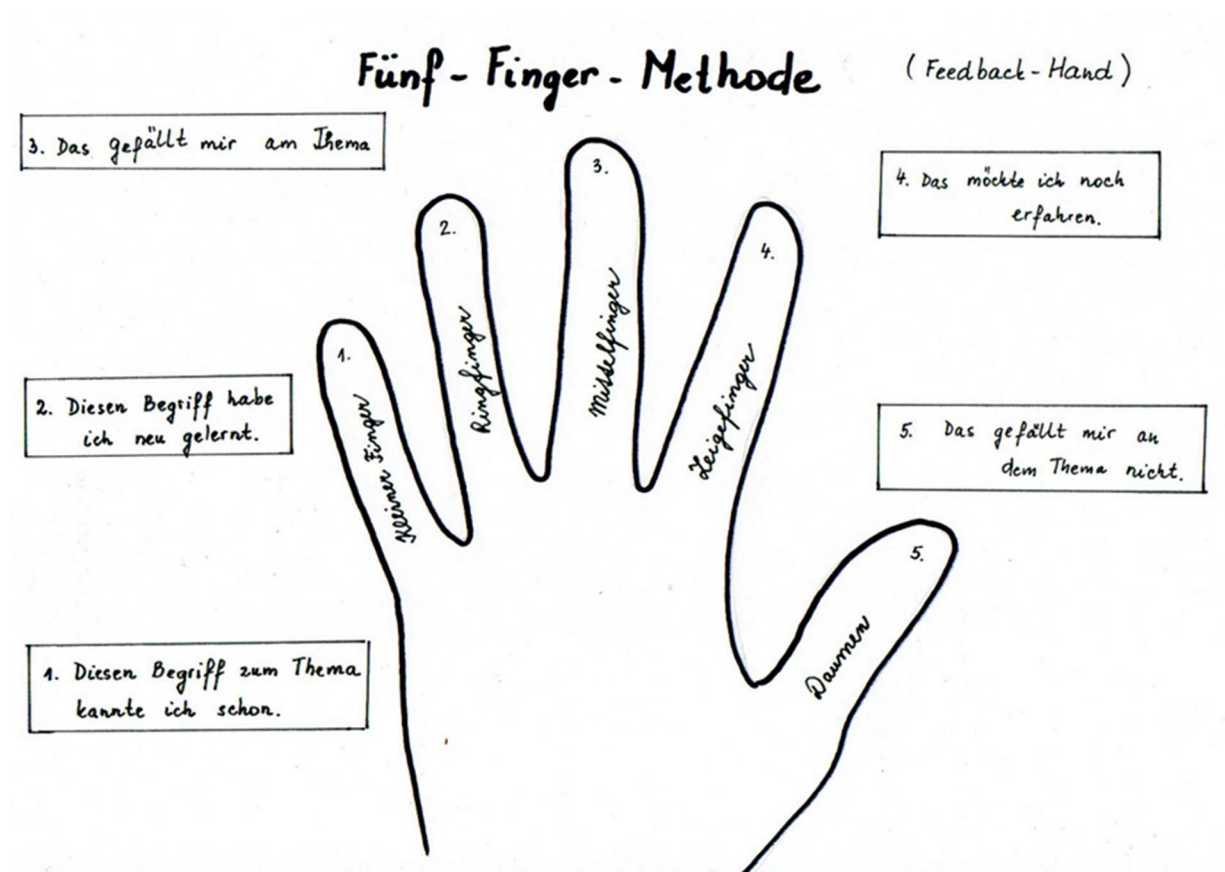
Zpracování

Student se inspirovat ukázkami ze semináře, popřípadě vytvoří/vymyslí vlastní reflektivní techniku. Forma např.: pracovní list, didaktická pomůcka, digitální podoba (za použití tabletu, mobilního telefonu, kvíz, QR kód) apod.

Hodnocení

Student prezentuje minimálně jeden vlastní příklad možné reflexe výuky v semináři, či odevzdá formou úkolu v prostředí LMS Moodle.

a) Fünf-Finger-Methode

[Obr.9]

Metodické poznámky pro vyučujícího

Vyučující prezentuje studentům další příklady dobré praxe. Při evaluaci uvedené aktivity postupuje se studenty opět ve třech základních krocích: **anotace**, **analýza** a **predikce/alterace** (zkusný návrh na změnu). **Popis aktivity:** Návod pro žáky, jak reflektovat, propojení s běžným životem žáků (pojmenovat jednotlivé prsty ruky). Každý prst „nabízí“ jednu z možností reflexe. Plakát může být umístěn ve třídě, promítnut na interaktivní tabuli. Reflexe se tak stává nedílnou součástí života žáků. Každý prst nabízí jednu z možností reflexe, žáci například zvednutím příslušného prstu signalizují, jakým způsobem chtějí reflektovat. Reflexe může samozřejmě probíhat i ve dvojicích, či malých skupinkách, ústně, či písemně. Vyučující se studenty v rámci popisu aktivity zhodnotí jazykovou úroveň, potřebné pomůcky, způsob prezentace. Analýza: obsahový a jazykový rozbor, cíl, časový management, metodický postup, výsledky reflexe a její vliv na zvýšení kvality výuky, možná úskalí při realizaci. Predikce: efektivita, modifikace, alterace (zkusný návrh na změnu). Vyučující vede studenty k vědomému a systematickému zlepšování výuky.

b) Würfelspiel am Ende der Stunde

	Das hat mich heute besonders interessiert ...
	Darüber habe ich mich gefreut ...
	Schwierigkeiten habe ich noch ...
	Ich möchte noch mehr erfahren über...
	Das habe ich heute dazu gelernt ...
	Ich nehme mir vor ...

[Obr.10]

[Obr.11]

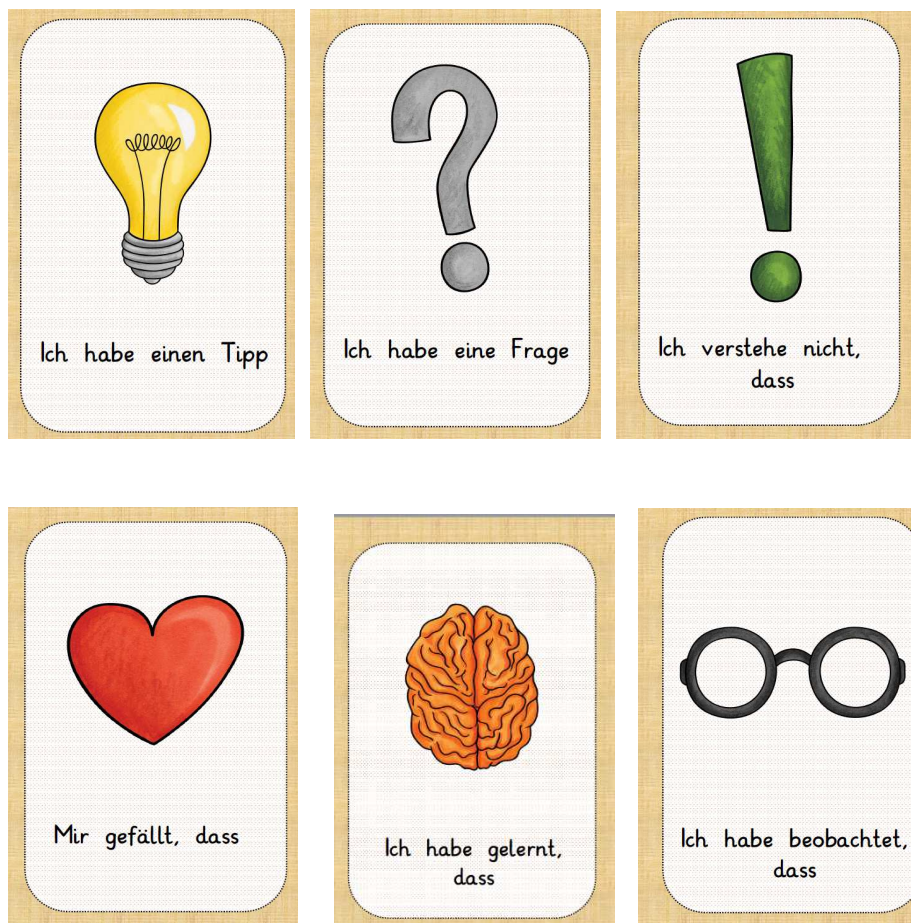
Metodické poznámky pro vyučujícího

Vyučující prezentuje studentům další příklady dobré praxe. Při evaluaci výše uvedené aktivity se studenty postupuje opět ve třech základních krocích: **anotace**, **analýza** a **predikce/alterace** (zkusný návrh na změnu). **anotace**, **analýza** a **predikce/alterace** (zkusný návrh na změnu). **Popis aktivity:** Vyučující si připraví herní kostky (žáci mohou mít i vlastní – na 1. stupni používáno jako pomůcka např. při matematice). V závěru hodiny pak všichni, nebo pouze vybraný žák (dle časových možností) hází kostkou a podle čísla se pokusí o požadovanou reflexi. V tabulce odpovídá každému číslu jedna započatá věta, která žáka k reflexi „navádí“. Vyučující se studenty v rámci popisu aktivity zhodnotí jazykovou úroveň, potřebné pomůcky, způsob prezentace. Analýza: obsahový a jazykový rozbor, cíl, časový management, metodický postup, výsledky reflexe a její vliv na zvýšení kvality výuky, možná úskalí při realizaci.

Predikce: efektivita, modifikace, alterace. Vyučující vede studenty k vědomému a systematickému zlepšování výuky.

c) Reflexionskärtchen mit Impulssätzen

[Obr.12]

Metodické poznámky pro vyučujícího

Vyučující prezentuje studentům další příklady dobré praxe. Při evaluaci výše uvedené aktivity se studenty postupuje opět ve třech základních krocích: **anotace**, **analýza** a **predikce/alterace** (zkusmý návrh na změnu). **Popis aktivity:** Vyučující si připraví reflektivní kartičky se symboly a začátky vět, které žáka „navádějí“ k reflexi. Kartiček může mít víc sad. Zalamínované je tak mohou dostat žáci přímo do ruky. Ve třídě může mít kartičky pouze například na plakátu a symboly v podobě autentických předmětů. Žáci si pak kartičky nebo symboly tahají náhodně, nebo jim je učitel může cíleně přidělit. V závěru hodiny (nebo po zvládnutí důležitých úkolů – záleží na cíli reflexe) pak všichni, nebo pouze se vybraný žák (dle časových možností) pokusí o požadovanou reflexi. Vyučující se studenty v rámci popisu aktivity dále zhodnotí jazykovou úroveň, potřebné pomůcky, způsob prezentace. Analýza: obsahový a jazykový rozbor, cíl, časový management, metodický postup, výsledky reflexe a její vliv na zvýšení kvality výuky, možná úskalí při realizaci. Predikce: efektivita, modifikace, alterace. Vyučující vede studenty k vědomému a systematickému zlepšování výuky.

d) Reflexionsblatt für eine Wochenreflexion

Hier ist Platz für eine Zeichnung:

Name (freiwillig): _____

MEIN REFLEXIONSBLATT

Das fand ich toll diese Woche:

Das könnte noch besser sein:

Das bleibt in Erinnerung:

So viel Spaß hat mir der Unterricht gemacht (Kreuze an):

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10

(1= überhaupt nicht, 10= total arg)

Das möchte ich noch loswerden:

[Obr.13]

Metodické poznámky pro vyučujícího

Vyučující prezentuje studentům další příklady dobré praxe. Při evaluaci výše uvedené aktivity se studenty postupuje opět ve třech základních krocích: **anotace**, **analýza** a **predikce/alterace** (zkusmý návrh na změnu). **Popis aktivity:** Tento pracovní list je určen k týdenní reflexi, tedy zhodnocení delšího časovém úseku, vyučování jako celku. Učitel si připraví reflektivní dotazník pro každého žáka. Realizace této reflexe je vhodná v rámci domácího úkolu, kdy budou mít žáci na komplexní reflexi víc času a klidu. Vyplněné pracovní listy pak učitel odevzdají jako hodnotnou zpětnou vazbu, která může přispět ke zkvalitnění výuky (přípravy i realizace). Na odevzdanou zpětnou vazbu je vhodné následně „zareagovat“, poděkovat a krátce zhodnotit, jaké poznatky o výuce učitel přinesla. Vyučující se studenty v rámci popisu aktivity dále zhodnotí jazykovou úroveň, potřebné pomůcky, způsob prezentace. Analýza: obsahový a jazykový rozbor, cíl, časový management, metodický postup, výsledky reflexe a její vliv na zvýšení kvality výuky, možná úskalí při realizaci. Predikce: efektivita, modifikace, alterace. Vyučující vede studenty k vědomému a systematickému zlepšování výuky.

e) Reflexionswürfel

[Obr.14]

Metodické poznámky pro vyučujícího

Vyučující prezentuje studentům další příklady dobré praxe. Při evaluaci se studenty postupuje opět ve třech základních krocích: **anotace**, **analýza** a **predikce/alterace** (zkusný návrh na změnu). **Popis aktivity:** Tato reflektivní technika je určena ke krátké dílčí reflexi v průběhu hodiny (po splnění dílčího úkolu, probrání dílčího tématu – např. nové gramatiky). Učitel si připraví modelové reflektivní věty, které vedou žáka k zamyšlení a zhodnocení jeho vlastní práce: *Das hat mir heute gefallen. Darüber werde ich noch nachdenken. Dazu habe ich noch eine Frage. Das möchte ich mir merken. Davon werde ich jemandem erzählen. Das hat mir heute nicht gefallen.* Tyto věty nalepí na molitanovou kostku, se kterou mohou žáci házet a rychle, bez nutné větší přípravy reflektovat. Vyučující se studenty v rámci popisu aktivity dále zhodnotí jazykovou úroveň, potřebné pomůcky, způsob prezentace. Analýza: obsahový a jazykový rozbor, cíl, časový management, metodický postup, výsledky reflexe a její vliv na zvýšení kvality výuky, možná úskalí při realizaci. Predikce: efektivita, modifikace, alterace. Vyučující vede studenty k vědomému a systematickému zlepšování výuky.

Nově použité evaluační nástroje

Moduly Úkol v LMS Moodle, běžné fórum v LMS Moodle, sdílení zkušeností formou komunitní učební skupiny, kolokvia.

Didaktický materiál (vlastní didaktický aparát vyučujícího), reflektivní metody a techniky (reflexe, sebereflexe) vhodné pro hodnocení dětí mladšího školního věku. Vyučující tak vede studenty k vědomému a systematickému zlepšování výuky.

- úvod do metodiky 3A – jako nástroje pro posuzování kvality výuky, Pomocí metodiky 3A (anotace, analýza, alterace) se studenti učí posuzovat kvalitu výuky, popř. jednotlivých učebních úloh, aktivit. Zaměřují se na funkční soulad jednotlivých determinant konkrétní výukové jednotky, tj. obsah, cíl a učební úloha (způsob realizace kurikula). Všechny metodické materiály a pomůcky směřují k analytické reflexi a evaluaci jejich uplatnění při reálné výuce německého jazyka na 1. stupni ZŠ.
- strukturovaná reflexe pomocí dotazníků (např. reflexe mikrovýstupů po akci v semináři),
- různé (sebe)reflektivní techniky adekvátní věku žáků (viz ukázky výše).

Nově vytvořené nebo upravené didaktické materiály

V rámci předmětu si studenti nově osvojí základy reflexe hodnocení kvality výuky a s tímto tématem spojenou základní terminologii. Uvědomí si důležitost reflexe a sebereflexe v procesu vzdělávání. Půjde však pouze o úvodní vhled do problematiky s cílem nezastínit původní obsahovou náplň předmětu NJDI1. Podrobná, komplexní analýza a reflexe výukových jednotek je náplní až v navazujících předmětech NJDI2 – NJDI5 (videohospitace, popř. návštěva škol). V této fázi studia (NJDI1) se soustředíme na analýzu vybraných, dílčích situací/aktivit v rámci konkrétní probírané oblasti jazykové výuky (náplň přednášek předmětu), na evaluaci a efektivitu konkrétních didaktických materiálů, pomůcek a učebních úloh (náplň seminářů). Všechny nově zařazené metodické materiály a pomůcky směřují k analytické reflexi a evaluaci jejich uplatnění při reálné výuce německého jazyka na 1. stupni ZŠ, se zaměřením zejména na (sebe)reflexi žáka. Veškerý materiál je studentům k dispozici v seminářích (didaktické pomůcky) i online v prostředí (LMS Moodle, MS Teams). **Nově vytvořený kurz** v LMS Moodle slouží jako studijní opora má vytvořit pomyslný most mezi teorií a praxí. Studenti budou také sami připravovat, prezentovat a reflektovat vlastní didaktické materiály a pomůcky k vybraným tématům z přednášek a seminářů (opora v začátcích jejich budoucí pedagogické praxe).

Způsob ověření evaluačních aktivit

Evaluační aktivity budou ověřeny ve výuce NJDI1 v zimním semestru akademického roku 2022/2023.

Použitá literatura a zdroje

LUNDQUIST – MOG, A., WIDLOK, B. DaF für Kinder. München, 2005. ISBN 978-3-12-606980-9.

HEYD, G. Deutsch lehren : Grundwissen für den Unterricht in Deutsch als Fremdsprache. 2., überarb. und erw. Aufl. Frankfurt am Main : Verl. M. Diesterweg, 1991. ISBN 3-425-04373-0.

NELEŠOVSKÁ, A., SPÁČILOVÁ, H. Didaktika primární školy. Olomouc, 2005.

KAUFMANN, S., ZEHNER, E., VANDERHEIDEN, E., FRANK, W. Fortbildung für Kursleitende Deutsch als Zweitsprache. Band 2- Didaktik- Methodik.. ISBN 978-3-19-111751-1.

UNRUH, T. Guter Unterricht. Handwerkszeug für Unterrichtsprofis.. 2002.

GARLIN, E., MERKLE, S. Kikus Deutsch Arbeitsblätter 1 Sprache lernen im Vor – und Grundschulalter. Ismaning, 2005. ISBN 978-3-19-321431-7.

RAMPILLON, U. Lerntechniken im Fremdsprachenunterricht :Handbuch. 2. Aufl.. Ismaning, 1989. ISBN 3-19-006967-0.

WIDLOK, B., PETRAVIČ, A. u.a. Nürnberger Empfehlungen zum frühen Fremdsprachenlernen. Neubearbeitung. München, 2010.

BUTTNER, A. 100 aktivít, her a učebních strategií ve výuce cizích jazyků: praktické návody, jak zpříjemnit výuku studentům i sobě. Brno, 2013. ISBN 978-80-266-0203-3.

JUNG, L. 99 Stichwörter zum Unterricht. Ismaning, 2001. ISBN 3-19-007438-0.

JANÍK, T. et al. Kvalita (ve) vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky. 1. vydání. Brno, 2016. ISBN 978-80-210-6349-5.

SLAVÍK, J., JANÍK, T., NAJVAR, P. a KNECHT, P.. Transdisciplinární didaktika: o učitelském sdílení znalostí a zvyšování kvality výuky napříč obory. Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, 2017. Syntézy výzkumu vzdělávání. ISBN 978-80-210-8568-8.

Obrázky:

- [Obr.1] zdroj vlastní – didaktický aparát Mgr. Salcmanové
- [Obr.2] [online] <https://eduki.com/de/material/225332/kriterien-zum-plakat-erstellen-und-prasentieren>
- [Obr.3] [online] <https://eduki.com/de/material/225332/kriterien-zum-plakat-erstellen-und-prasentieren>
- [Obr.4] [online] <https://www.liveworksheets.com/lf2589584lp>
- [Obr.5] zdroj vlastní – didaktický aparát Mgr. Salcmanové
- [Obr.6] zdroj vlastní – didaktický aparát Mgr. Salcmanové
- [Obr.7] zdroj vlastní – didaktický aparát Mgr. Salcmanové
- [Obr.8] zdroj vlastní – didaktický aparát Mgr. Salcmanové
- [Obr.9] zdroj vlastní – didaktický aparát Mgr. Salcmanové
- [Obr.10] zdroj vlastní – didaktický aparát Mgr. Salcmanové
- [Obr.11] zdroj vlastní – didaktický aparát Mgr. Salcmanové
- [Obr.12] [online] instagram @grundschul_wahnsinn

- [Obr.13] [online] <https://eduki.com/de/material/334625/reflexion-des-unterrichts-evaluationsblatt>
- [Obr.14] [online] zdroj vlastní – didaktický aparát Mgr. Salcmanové